

The background of the cover is a photograph of a large, gnarled tree trunk in a forest. The lighting is warm and golden, suggesting a sunset or sunrise. The tree trunk is the central focus, with its roots spreading out at the base. The sky is a pale, hazy yellow, and other trees are visible in the background, their branches bare.

Perintö

JOHN
GRISHAM

PERINTÖ

WSOY

JOHN
GRISHAM

Perintö

Suomentanut JORMA-VEIKKO SAPPINEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ • HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos *Sycamore Row*

© Belfry Holdings, Inc., 2013

Suomenkielinen laitos © Jorma-Veikko Sappinen ja WSOY 2014

ISBN 978-951-0-40552-9

PAINETTU EU:SSA

Renéele

1

SETH HUBBARD löytyi osapuilleen alueelta, jolla hän oli luvannut olla, mutta hänen tilansa ei ollut aivan odotettu. Hän riippui köyden jatkona noin kahden metrin korkeudella maasta ja kääntyi hienoisesti tuulessa. Seudun poikki kulki saderintama, ja Seth oli löydettyä läpimärkä, mutta väliäkö hällä. Joku huomauttaisi, että Sethin kengissä ei ollut kuraa eikä maassa jalanjälkiä, joten hän oli luultavasti roikkunut kuolleena hirressä jo sateen alkaessa. Miksi se oli tärkeää? Loppujen lopuksi ei ollutkaan.

Puuhun hirttäytymisen logistiikka ei ole niinkään yksinkertaista. Seth oli nähtävästi kuitenkin ottanut huomioon kaiken. Köysi oli 19 millin vahvuista punottua manillaa, hieman ikääntynyttä, mutta hyvinkin tarpeeksi lujaa kestääkseen Sethin, joka oli kuukautta aikaisemmin lääkärin vastaanotolla painanut 72 kiloa. Sethin erään tehtaan työntekijä kertoisi myöhemmin, että hän oli nähnyt pomonsa katkaisevan köyttä kiepistä viidentoista metrin pituisen pätkän viikkoa ennen kuin tämä niin dramaattisesti käytti sitä. Köyden toinen pää oli sidottu saman puun alaoksaan käyttäen huolimattoman näköistä valikoimaa solmuja ja apusidoksia, jotka olivat kuitenkin pitäneet. Köyden toinen pää oli heitetty ylemmän oksan yli. Oksan ympärysmitta oli yli puoli metriä, ja se oli tasan 6,4 metrin korkeudella maasta. Sieltä köysi ulottui suoraan alaspäin lähes kolme metriä ja päättyi virheettömään hirttosolmuun, jonka tekemiseen Seth oli ilmeisesti käyttänyt reilusti aikaa. Solmu oli kuin suoraan oppikirjasta, sillä siinä oli kolmetoista kieppiä, jotka oli suunniteltu niin, että ne päästivät silmukan sulkeutumaan painosta. Oikeaoppinen hirttosilmukka katkaisee niskan, jolloin kuolema seuraa nopeammin ja tuskattomammin, ja Seth tuntui lukeneen läksynsä. Mitään kamppailun tai karsimykseen merkkejä ei itsestään selvien lisäksi näkynyt.

Parin metrin korkuiset keittiötikkaat oli potkaistu sivuun, ja ne lojuivat vaarattomina vieressä. Seth oli valinnut puun, heittänyt köyden oksan yli, kiivunnut tikkaille, asetellut silmukan ja, kun kaikki oli kunnossa, potkaissut tikkaat pois ja pudonnut. Hänen kätensä olivat vapaina ja riippuivat taskujen lähellä.

Oliko Seth kokenut epäilyjen, katumuksen hetken? Oliko hän vaistomaisesti tarttunut köyteen yläpuolellaan silloin, kun jalat olivat jättäneet tikkaiden suoman turvan mutta kädet olivat edelleen vapaat, ja ponnistellut epätoivoisesti ennen kuin oli luovuttanut? Kukaan ei koskaan saisi tietää, mutta se

vaikutti epätodennäköiseltä. Todisteet paljastaisivat myöhemmin, että Sethin aiheet olivat olleet vakaat.

Tilaisuuden kunniaksi hän oli valinnut parhaan pukunsa, joka oli paksua villaseosta, tummanharmaa ja yleensä varattu hautajaisiin viileillä ilmoilla. Hän omisti vain kolme pukua. Asianmukainen hirttäminen tapaa venyttää ruumista, joten Sethin housunlahkeet ulottuivat vain nilkkojen yläpuolelle ja takki vyötärölle. Mustat kävelykengät olivat kiillotetut ja tahrattoman puhtaat. Sinisessä solmiossa oli moitteeton solmu. Valkoinen paita oli kuitenkin sotkeutunut verestä, jota oli tihkunut köyden alta. Jo muutaman tunnin kuluttua tiedettäisiin, että Seth oli osallistunut yhdeltätoista alkaneeseen jumalanpalvelukseen läheisessä kirkossa. Hän oli jutellut tuttujen kanssa, vit-saillut apupapille, jättänyt lahjoituksen kolehtilautaselle ja näyttänyt olevan kohtalaisen hyvällä tuulella. Useimmat tiesivät, että Seth taisteli keuhkosyöpää vastaan, joskaan käytännöllisesti katsoen kukaan ei tiennyt lääkäreiden luvanneen hänelle enää vain vähän elinaikaa. Hän oli ollut kirkossa useilla rukouslistoilla. Hän kantoi kuitenkin kahden avioeron stigmaa ja olisi siten iäti tahriutunut kunnon kristittynä.

Itsemurha ei parantaisi tilannetta.

Puu oli ikivanha amerikanplataani, joka oli kasvanut Sethin ja hänen sukunsa mailla vuosikymmeniä. Sitä ympäröivillä mailla kasvoi tiheästi jalopuita, arvokasta puutavaraa, jonka Seth oli muuttanut vauraudeksi käyttämällä sitä yhä uudelleen lainojen vakuutena. Hänen isänsä oli hankkinut maan 1930-luvulla kyseenalaisin keinoin. Hänen kumpikin entinen vaimonsa oli yrittänyt pelottomasti viedä maan avioerosodissa, mutta hän ei ollut hellittänyt siitä. Jokseenkin kaiken muun he olivat saaneet.

Ensimmäisenä tapahtumapaikalle saapui apumies ja maatilatyöntekijä Calvin Boggs, joka oli vuosikaudet ollut Sethin palveluksessa. Pomo oli soittanut Calvinille aikaisin sunnuntaiaamuna. »Tule kahdelta tapaamaan minua sillalla», Seth oli sanonut. Hän ei selittänyt sen kummemmin, eikä Calvin ollut kyselevää lajia. Jos herra Hurbbard käski Calvinin tavata hänet tiettyyn aikaan jossakin, Calvin saapui paikalle. Viime hetkellä Calvinin kymmenvuotias poika alkoi mankua mukaan, ja vastoin vaistonsa kehotusta hän suostui. He ajoivat pitkin soratietä, joka kulki mutkitellen monta kilometriä Hubbardin mailla. Ajaessaan Calvin oli tietenkin utelias tapaamisesta. Hän ei muistanut yhtään kertaa, jolloin hän olisi tavannut pomonsa sunnuntaipäivänä missään. Hän tiesi pomon olevan sairas, ja huhuttiin että tämä teki kuolemaa, mutta herra Hubbard pysyi asiasta hissukseen, kuten kaikesta muustakin.

Silta oli pelkkä puulava yli kapean, nimettömän puron, joka oli kudzun tukahduttama ja kuhisi vesimokkasiinikäärmeitä. Herra Hubbard oli monta kuukautta aikonut korvata lavan isolla betonirummulla, mutta aie oli jäänyt toteuttamatta hänen huonon terveytensä takia. Paikka oli lähellä aukiota,

jonka pensaikon ja rikkaruohojen keskellä lahosi kaksi ränsistynyttä hökkelä ainoina vihjeinä siitä, että täällä oli aikoinaan ollut pieni asuinalue.

Lähellä siltaa seisoi herra Hubbardin uusinta mallia oleva Cadillac, jonka kuljettajan ovi oli auki, samoin takaluukku. Calvin pysäytti auton taakse, katseli takaluukkua ja ovea ja alkoi ensimmäisen kerran ounastella, että jokin saattaisi olla pielessä. Satoi jo taukoamatta, tuuli oli noussut, eikä ollut yhtään hyvää syytä, miksi herra Hubbard olisi jättänyt oven ja takaluukun auki. Calvin käski poikansa pysyä autossa ja kiersi hitaasti Cadillacin koskematta siihen. Pomosta ei näkynyt vilaustakaan. Calvin veti syvään henkeä, pyyhkäisi kosteutta kasvoiltaan ja tarkasteli maisemaa. Aukion tuolla puolen, ehkä sadan metrin päässä, hän näki ruumiin, joka riippui puusta. Hän palasi autolle ja käski taas pojan pysyä siinä ja pitää ovet lukossa, mutta liian myöhään. Poika tuijotti kaukaista plataania.

»Pysy nyt täällä», Calvin sanoi lujasti. »Älä nouse autosta.»

»Selvä.»

Calvin lähti kävelemään. Hän eteni kiirehtimättä. Kengät luiskahtelivat kurassa ja hän yritti pysyä tyynenä. Mikä kiire tässä oli? Mitä lähemmäksi hän saapui, sitä selvemmiksi asiat kävivät. Köyden jatkona riippuva mies oli selvästi kuollut. Viimein Calvin tunnisti vainajan, huomasi tikkaat ja sai näkymän ja tapahtumat nopeasti järjestykseen mielessään. Hän ei koskenut mihinkään, vaan perääntyi avolavapakettiautolleen.

Elettiin lokakuuta 1988, jolloin autopuhelimet olivat viimein saapuneet Mississippin maaseudulle. Calvin oli herra Hubbardin vaatimuksesta asennuttanut sellaisen autoonsa. Hän soitti Fordin piirikunnan seriffintoiimistoon, antoi lyhyen raportin ja jäi odottamaan. Auton lämmitin poisti vilun ja radiosta kuuluva Merle Haggardin laulu rauhoitti mieltä. Calvin katseli ulos tuulilasista, unohti pojan, naputteli sormillaan pyyhkimien tahtiin ja tajusi itkevänsä. Poika ei uskaltanut puhua.

Puolen tunnin kuluttua saapui yhdellä autolla kaksi apulaisseriffiä, ja kun he vetivät öljykangastakkeja päälleen, tuli ambulanssi mukanaan kolmihenkinen miehistö. He kaikki pinnistelivät katsettaan soratieltä vanhan plataanin suuntaan, mutta muutaman sekunnin tiirailun jälkeen oli selvää, että siitä riippui mies. Calvin kertoi tulijoille kaiken mitä tiesi. Apulaisseriffit päättivät, että olisi parasta edetä ikään kuin olisi tapahtunut rikos, ja he kielisivät ambulanssimiehistöä lähestymästä tapahtumapaikkaa. Kolmas apulaisseriffi saapui, neljäs. He tutkivat auton löytämättä mitään hyödyllistä. He valokuvasivat ja videoivat Sethiä riippumassa silmät kiinni, pää groteskisti oikealle kallistuneena. He tarkastelivat jälkiä plataanin alla, mutta eivät löytäneet todisteita kenenkään muun läsnäolosta. Yksi apulaisseriffeistä vei Calvinin muutaman kilometrin päähän Sethin kotiin – poika istui takapenkillä edelleen mykkänä. Ovet avattiin, minkä jälkeen keittiön pöydältä löytyi viesti, joka oli kirjoitettu keltaiseen lehtiöön. Seth oli tekstannut siististi:

»Calvinille. Ole hyvä ja ilmoita viranomaisille, että olen riistänyt hengen itseltäni ilman kenenkään muun apua. Oheiseen paperiin olen kirjoittanut tarkat ohjeet hautajaistilaisuudestani ja hautauksestani. Ei ruumiinavausta! S. H.»
Viesti oli päivätty tuolle päivämäärälle, 2. lokakuuta 1988.

Apulaisseriffit päästivät vihdoin Calvinin menemään. Hän kiidatti pojan kotiin, missä tämä lyhyistyi äitinsä syliin eikä sanonut sanaakaan koko päivänä.

Ozzie Walls oli toinen Mississippin kahdesta mustasta seriffistä. Toinen heistä oli juuri valittu eräässä Mississippin suiston piirikunnassa, joka oli 70-prosenttisesti musta. Fordin piirikunta oli 74-prosenttisesti valkoinen, mutta Ozzie oli valittu niin ensimmäiselle kuin toisellekin kaudelleen leveällä marginaalilla. Mustat rakastivat häntä, sillä hän oli yksi heistä. Valkoiset arvostivat häntä, sillä hän oli kova poliisi ja Clanton Highin entinen jalkapallotähti. Jalkapallon ansiosta rotujenvälinen raja oli joillakin elämänaloilla pikkuhiljaa häipymässä syvässä etelässä.

Kutsun käydessä Ozzie oli lähdössä vaimonsa ja neljän lapsensa kanssa kirkosta. Hän saapui sillalle puku päällä, ilman asetta ja virkamerkkiä, mutta auton takaluukussa oli vanhat saappaat. Kahden apulaisensa saattelemana hän taivalsi sateenvarjon suojassa kuran poikki plataanille. Sethin ruumis oli jo läpimärkä, vettä tippui hänen kengänkärjistään, leuastaan, korvistaan, sormenpäistään ja housunlahkeistaan. Ozzie seisautui jonkin matkan päähän kengistä, kallisti sateenvarjoa taaksepäin ja katsoi miehen kelmeisiin, säälittäviin kasvoihin. Hän oli tavannut miehen vain kaksi kertaa.

Heillä oli yhteistä menneisyyttä. Kun Ozzie oli vuonna 1983 pyrkinyt ensimmäistä kertaa seriffiksi, hänellä oli ollut kolme valkoista vastaehdokasta mutta ei yhtään rahaa. Hän oli saanut puhelun Seth Hubbardilta, joka oli hänelle ventovieras ja joka piti matalaa profilia, kuten hänelle myöhemmin selvisi. Seth asui Fordin piirikunnan koillisnurkassa, melkein Tylerin piirikunnan rajalla. Hän kertoi olevansa puutavara- ja saha-alalla, omisti joitain sahalaiteksejä Alabamassa, tehtaita siellä täällä ja vaikutti menestyvältä mieheltä. Hän tarjoutui rahoittamaan Ozzien vaalikampanjan, mutta vain sillä ehdolla, että tämä ottaisi lahjoituksen vastaan käteisenä: 25 000 dollaria seteleinä. Työhuoneensa lukitun oven takana Seth avasi lippaan ja näytti rahat. Ozzie selitti, että vaalirahoista olisi tehtävä ilmoitus ja niin edelleen. Seth taas selitti, että tästä nimenomaisesta lahjoituksesta hän ei halunnut julkista. Kampanja-avustus joko tulisi käteisellä tai ei ollenkaan.

»Mitä haluatte vastapalvelukseksi?» Ozzie kysyi.

»Haluan että teidät valitaan. En mitään muuta», Seth vastasi.

»En ole oikein varma tästä.»

»Mahtavatko vastaehdokkaanne ottaa vastaan pimeää rahaa?»

»Luultavasti.»

»Totta kai he ottavat. Älkää olko hölmö.»

Ozzie otti rahat. Hän kohensi vaalikampanjaansa, voitti nipin napin esi-vaalin mutta murskasi vastustajansa varsinaisissa vaaleissa. Myöhemmin hän poikkesi kaksi kertaa Sethin toimistolle tervehtiäkseen ja kiittääkseen, mutta tämä ei ollut kummallakaan kerralla paikalla. Seth ei vastannut soittopyyntöihin. Ozzie kyseli vaivihkaa muilta Sethin asioista, mutta paljon ei tiedetty. Sethin huhuttiin lyöneen rahoiksi huonekalualalla, mutta kukaan ei ollut varma. Hän omisti kotinsa lähellä noin 80 hehtaaria maata. Hän ei käyttänyt seudun pankkeja, asianajotoimistoja eikä vakuutusasiamiehiä. Silloin tällöin hän kävi kirkossa.

Neljän vuoden kuluttua Ozzien vastustajat olivat köykäisiä, mutta Seth halusi silti tavata. 25 000 dollaria vaihtoi taas omistajaa, ja jälleen Seth poistui kuvasta. Nyt hän oli kuollut itse solmimansa silmukan tappamana ja ti-
pahteli sadevetä.

Piirikunnan kuolemansyöntutkija Finn Plunkett saapui vihdoin. Kuoleman saattoi nyt virallistaa.

»Otetaanpa hänet alas», Ozzie sanoi. Solmut avattiin, ja köyden löy-
tyessä Seth laskeutui maahan. Miehet nostivat hänet paareille ja peittivät hä-
net lämpöhuovalla. Neljä heistä ponnisteli kantaessaan paareja ambulans-
sille. Ozzie asteli pienen kulkueen hännillä yhtä kummastuneena kuin muut.

Hänen viides virkavuotensa oli jo pitkällä, joten hän oli nähnyt paljon
vainajia. Tapaturmia, autokolareita, muutama henkirikos, joitain itsemurhia.
Hän ei ollut tunteeton eikä tympääntynyt. Hän oli soittanut yömyöhällä uh-
rien vanhemmille ja puolisoille ja pelkäsi aina seuraavaa kertaa.

Vanha kunnan Seth. Kenelle tarkkaan sanoen Ozzien pitäisi nyt soittaa?
Hän tiesi, että Seth oli eronnut, mutta ei sitä, oliko tämä mennyt uusiin nai-
misiin. Hän ei tiennyt mitään Sethin omaisista. Seth oli suunnilleen seitse-
mänkymmenen. Jos hänellä oli aikuisia lapsia, missä he olivat?

No jaa, pianhan se selviäisi. Ajaessaan ambulanssin edellä Clantoniin Oz-
zie alkoi soitella henkilöille, jotka saattaisivat tietää jotain Seth Hubbardista.

2

JAKE BRIGANCE tuijotti herätyskellonsa kirkkaanpunaisia numeroita. Kello
5.29 hän kurkotti, painoi kellon nappulaa ja nousi hiljaa istumaan sängyn
reunalle. Carla käänsi kylkeä ja hautautui entistä syvemmälle peiton alle. Jake

taputti Carlan takapuolta ja toivotti hyvää huomenta. Vastausta ei kuulunut. Oli maanantai, työpäivä, ja Carla nukkuisi vielä tunnin ennen kuin ryntäisi jalkeille ja kiiruhtaisi Hannan kanssa kouluun. Kesällä hän nukkuisi vielä pidempään, ja hänen päivänsä olisivat täynnä tyttöjen juttuja ja mitä Hanna vain halusi tehdä. Sen sijaan Jaken päiväohjelma vaihteli harvoin: ylös puoli kuudelta, Coffee Shopiin kuudelta, töihin ennen seitsemää. Moni ei hyökännyt päivän kimppuun niin kuin Jake Brigance, joskin hän oli nyt 35 vuoden kypsään ikään tultuaan yhä useammin kysynyt itseltään, miksi ihmeessä hän nousi niin aikaisin. Ja miksi hän halusi välttämättä olla töissä ennen Clantonin kaikkia muita asianajajia. Aikoinaan kovin selvältä tuntunut vastaus oli alkanut hämärtyä. Hän oli oikeustieteellisestä tiedekunnasta saakka unelmoinut tulevansa suureksi oikeusasianajajaksi, eikä unelma ollut vähääkään pienentynyt, sillä hän oli edelleen aivan yhtä kunnianhimoinen. Todellisuus kalvoi häntä. Kun hän oli kymmenen vuotta paahtanut juoksuhaudoissa, hänen toimistonsa oli edelleen täynnä testamentteja, kauppakirjoja ja mitättömiä sopimuskiistoja, mutta yhtään säällistä rikosjuttua tai lupaavaa autokolaria ei pöydällä ollut.

Jaken loisteliaiain hetki oli tullut ja mennyt. Carl Lee Haileyn vapauttavasta tuomiosta oli kolme vuotta, ja Jake pelkäsi, että hän oli jo ohittanut huippuhetkensä. Kuten aina, hän kuitenkin sysäsi epäilykset syrjään ja muistutti itseään, että hän oli vasta 35-vuotias. Hän oli gladiaattori, jolla oli vielä monta suurta oikeussalivoittoa edessä.

Ei ollut koiraa päästettäväksi ulos, sillä he olivat menettäneet koiransa. Max oli kuollut tulipalossa, joka oli kolme vuotta sitten tuhonnut heidän kauliin, rakastetun ja raskaasti velkaisen viktoriaanisen talonsa Adams Streetillä. Ku Klux Klan oli polttanut talon heinäkuussa 1985 Haileyn oikeudenkäynnin tuoksinassa. Ensin Klan oli polttanut ristin etupihalla ja sitten yrittänyt räjäyttää talon. Jake oli lähettänyt Carlan ja Hannan turvaan, mikä oli viisas teko. Kun Klan oli kuukauden verran yrittänyt saada Jaken hengiltä, se oli viimein polttanut hänen talonsa. Oikeudessa hän oli pitänyt loppupuheen vuoronsa lainapuvussa.

Uusi koira oli liian vaikea aihe otettavaksi kunnolla puheeksi. Muutaman kerran he olivat kosketelleet sitä varovasti, mutta antaneet sitten olla. Hanna olisi halunnut ja luultavasti myös tarvinnut koiran, sillä hän oli ainoa lapsi ja väitti usein, että oli tylsää leikkiä yksin. Mutta Jake ja varsinkin Carla tiesivät, kuka ottaisi vastuun kodille aiheutuneista tuhoista ja siivoamisesta pennun saapumisen jälkeen. Sitä paitsi he asuivat vuokratalossa, eikä heidän elämänsä suinkaan ollut vielä asettunut uomaansa. Ehkä koira toisi elämään jonkinlaista normaaliutta, ehkä ei. Jake mietti asiaa usein päivän aikaisina minuutteina. Rehellisesti puhuen myös hän todella kaipasi koiraa.

Pikaisen suihkun jälkeen Jake pukeutui pienessä, ylimääräisessä huoneessa, jota he käyttivät vaatekomerona. Kaikki huoneet olivat pieniä tässä

huterassa, jonkun muun omistamassa talossa. Kaikki oli tilapäistä. Huonekalut olivat surullinen kokoelma lahjatavaraa ja kirpputorilta haalittua, ja ne heitettäisiin jonain päivänä menemään, jos asiat sujuisivat suunnitelmien mukaan. Tosin Jakea inhotti myöntää, että juuri mikään ei sujunut hänen toivomallaan tavalla. Heidän kanteensa vakuutusyhtiötä vastaan oli juuttunut oikeudenkäyntiä edeltävään vitkutteluun, joka vaikutti toivottomalta. Hän oli nostanut kanteen puoli vuotta Hailey-tuomion jälkeen, jolloin hän oli ollut maailman huipulla ja uhkunut itseluottamusta. Kuinka vakuutusyhtiö uskalsi yrittää kusettaa häntä? Jos hänelle vain osoitettaisiin uusi valamiehistö Fordin piirikunnasta, hän ottaisi taas suuren voiton. Mutta rehvastelu ja pullistelu olivat laantuneet Jaken ja Carlan vähitellen tajutessa, että talo oli ollut pahasti alivakuutettu. Heidän tyhjä ja haavoittunut tonttinsa vain kökötti paikoillaan neljän korttelin päässä ja keräsi pudonneita lehtiä. Naapurin rouva Pickle piti sitä silmällä, mutta vahdittavaa ei ollut paljon. Naapurit odottivat, että tontille kohoaisi uusi, hieno talo ja että Brigancet palaisivat.

Jake hiipi Hannan huoneeseen, suuteli tyttöä poskelle ja veti peittoa hie-man ylemmäksi. Hanna oli nyt seitsemän, heidän ainoa lapsensa, eikä muita tulisi. Hän oli toisella luokalla Clantonin alakoulussa, hänen äitinsä toimi lastentarhanopettajana kulman takana.

Kapeassa keittiössä Jake painoi kahvinkeittimen nappulaa ja katseli laitetta, kunnes se alkoi päästellä ääniä. Hän avasi asiakirjasalkkunsa, kosketti sen sisällä kotelossaan olevaa 9-millistä puoliautomaattista pistoolia ja työnsi sen seuraksi pari kansiota. Hän oli tottunut kantamaan asetta, mikä suretti häntä. Miten hän voisi elää normaalia elämää ase kaiken aikaa käden ulottuvilla? Normaalista tai ei, ase oli välttämättömyys. Talo poltetaan sen jälkeen, kun se on yritetty räjäyttää, vaimoa uhataan puhelimesta, pihassa poltetaan risti, sihteerin aviomies piestään tajuttomaksi ja tämä kuolee myöhemmin, salamurhaaja yrittää ampua, mutta ei osu kohteeseensa, vaan vartijaan, terroria pidetään yllä oikeudenkäynnin aikana ja uhkailua jatketaan kauan sen päätyttyäkin.

Neljä terroristeista kärsi parhaillaan vankeustuomiota, kolme liittovaltion vankilassa, yksi Parchmanissa. Vain neljä, Jake muistutti yhtä mittaa itseään. Tuomioita olisi tähän mennessä pitänyt tulla jo kymmenkunta, mistä Ozzie ja piirikunnan muut mustat johtajat olivat samaa mieltä. Tuskastuneena ja tavan vuoksi Jake soitti vähintään kerran viikossa FBI:hin ja kyseli uusimpia tietoja tutkinnasta. Nyt kun oli kulunut kolme vuotta, hänen soittopyyntöihinsä ei enää läheskään aina vastattu. Hän lähetti kirjeitä. Jutun aineisto täytti kokonaisen kaapin hänen toimistossaan.

Vain neljä. Hän tiesi nimeltä monta muutakin, kaikki edelleen epäiltyjä, ainakin hänen mielestään. Jotkut olivat muuttaneet pois, toiset jääneet, mutta jossain he oleilivat, elivät elämäänsä kuin mitään ei olisi tapahtunut. Siksi Jake kantoi asetta, jonka luvat olivat kunnossa. Salkussa oli hänen aseistaan

yksi. Toimistossa oli pari, muualla useita. Metsästyskiväärin olivat menneet tulipalossa, mutta Jake rakensi vähitellen kokoelmaansa uudelleen.

Hän astui ulos pienelle tiilikuistille ja täytti keuhkonsa viileällä ilmalla. Suoraan talon edessä kadun reunassa seisoivat Fordin piirikunnan seriffin partioauto, jonka ratin takana istui muuan Louis Tuck. Hän oli vakituinen apulaisserriffi, joka teki yövuoroa ja jonka pääasiallinen tehtävä oli tulla nähdyksi kaiken yönä kulmakunnalla ja eritoten kököttää postilaatikon lähellä joka aamu maanantaista lauantaihin tasan varttia vaille kuusi, kun Jake astui kuistille ja heilautti kättään tervehdykseksi. Tuck vastasi tervehdykseen. Brigancet olivat selviytyneet taas yhdestä yöstä.

Niin kauan kuin Ozzie Walls pysyisi Fordin piirikunnan seriffinä – hän pysyisi vielä ainakin kolme vuotta ja luultavasti paljon kauemminkin – hän ja hänen toimistonsa tekisivät kaiken mahdollisen suojellakseen Jakea ja tämän perhettä. Jake oli ottanut Carl Lee Haileyn oikeusjutun, raatanut kuin eläin mitättömällä korvauksella, väistellyt luoteja, ollut piittaamatta todellisista uhkauksista ja menettänyt lähes kaiken ennen kuin oli saanut aikaan syytöntuomion, jonka vaikutus tuntui edelleen kautta piirikunnan. Jaken suojeleminen oli Ozzien tärkeysjärjestyksessä ykköstilalla.

Tuck lähti ajamaan hitaasti. Hän kiertäisi korttelin ja palaisi muutama minuutti Jaken lähden jälkeen. Hän tarkkailisi taloa, kunnes näkisi valojen sytyvän ja tietäisi Carlan olevan hereillä ja liikkeellä.

Jakella oli toinen Fordin piirikunnan kahdesta Saabista. Se oli väriltään punainen, ja sen matkamittarissa oli reilut 300 000 kilometriä. Hänen täytyisi vaihtaa uudempaan, mutta siihen ei ollut varaa. Niinkin eksoottinen auto oli aikoinaan tuntunut tyylikkäältä idealta pikkukaupunkiin, mutta nykyisin korjauskulut olivat karmaisevia. Automerkin lähin jälleennyöjä oli tunnin matkan päässä Memphisissä, joten jokainen käynti siellä vei puoli päivää ja tuli maksamaan tuhat dollaria. Jake oli valmis johonkin amerikkalaiseen automalliin, ja hän ajatteli sitä joka aamu, kun hän käänsi virta-avainta ja pidatti hengitystään moottorin jurnuttaessa ennen kuin heräsi eloon. Moottori ei ollut koskaan jättänyt käynnistymättä, mutta viime viikkoina Jake oli huomannut siinä viivettä, pari ylimääräistä kierrosta, jotka vaikuttivat pahaenteiseltä varoitukselta, että pian tapahtuisi jotain ikävää. Hän pani vainoharhaisesti merkille muitakin ääniä ja kolinoita ja tarkisti renkaat joka toinen päivä, sillä kulutuspinnat alkoivat käydä ohuiksi. Hän peruutti Culbert Streetille, joka oli vain neljän korttelin päässä Adams Streetiltä ja heidän tyhjältä tontiltaan, mutta kuului selvästi kaupungin vaatimattomampaan osaan. Myös naapurissa oli vuokratalo. Adams Streetiä reunustivat paljon vanhemmat ja komeammat talot, joissa oli myös enemmän luonnetta. Culbert Street oli esikaupunkityylisten laatikoiden sekamelska, joka oli pystytetty ennen kuin kaupunki alkoi ottaa kaavoituksen tosissaan.

Jake tiesi, että vaikka Carla ei asiasta paljon puhunutkaan, tämä oli valmis siirtymään eteenpäin, jonnekin.

He olivat jopa keskustelleet muuttamisesta, Clantonin jättämisestä kokonaan. Kuluneet kolme vuotta Haileyn oikeudenkäynnin jälkeen olivat olleet paljon vähemmän tuottoisia kuin he olivat toivoneet ja odottaneet. Jos Jakeen kohtalona olisi rämpiä eteenpäin pitkällä uralla kituuttavana asianajajana, miksi ei kituuttaakaan jossain muualla? Carla voisi opettaa kouluissa missä tahansa. Tottahan heidän olisi mahdollista päästä käsiksi hyvään elämään, johon ei kuuluisi aseita ja alituista valppautta. Fordin piirikunnan musta väestö ehkä kunnioitti Jakea, mutta moni valkoinen suhtautui häneen edelleen nyreästi. Ja hullut hulluivat yhä jossain. Toisaalta oli tietyllä tavalla turvallista asua niin suuren ystäväjoukon keskellä. Naapurit tarkkailivat liikennettä, ja vieras henkilö- tai avolavapakettiauto huomattiin. Kaupungin jokainen poliisi ja piirikunnan joka ikinen apulaissieriffi tiesi, että Brigancen pikku perheen turvallisuus oli hyvin tärkeä asia.

Jake ja Carla eivät koskaan muuttaisi pois, vaikka oli toisinaan huvittavaa leikkiä vanhaa missä haluaisit asua -leikkiä. Se oli vain leikkiä, sillä Jake tiesi julman totuuden, että hän ei ikinä sopeutuisi isoon toimistoon suuressa kaupungissa eikä toisaalta löytäisi mistään osavaltiosta pikkukaupunkia, joka ei jo pullistelisi nälkäisiä asianajajia. Hän näki tulevaisuuteen selvästi ja oli sinut sen kanssa. Pitäisi vain ansaita rahaa.

Hän ajoi tyhjän tontin ohi Adams Streetillä ja lateli ruokottomuuksia pelkureille, jotka olivat polttaneet hänen kotinsa, sai aikaan muutaman valitun sanan myös vakuutusyhtiölle ja painoi sitten kaasua. Adamsilta hän kääntyi Jefferson Streetille, sitten Washington Streetille, joka kulki itä-länsisuunnasta Clantonin keskusaution pohjoislaitea. Hänen toimistonsa sijaitsi Washington Streetillä vastapäätä uljasta oikeustaloa, ja hän pysäköi joka aamu kuudelta samaan ruutuun, sillä siihen aikaan tilaa oli runsaasti. Aukiolla olisi hiljaista vielä pari tuntia, kunnes oikeustalo ja aukiota ympäröivät kaupat ja toimistot avattaisiin.

Coffee Shop sen sijaan kuhisi työläisiä, maanviljelijöitä ja apulaissieriffejä, kun Jake astui sisään ja alkoi toivotella hyviä huomenia. Kuten aina, hän oli ainoa, jolla oli pikkutakki ja solmio. Valkokaulusporukka kokoontuisi tunnin kuluttua Tea Shoppeen aukion vastakkaiselle puolelle ja keskustelisi pörssikursseista ja maailmanpolitiikasta. Coffee Shopissa rupateltiin jalkapallosta, paikallispolitiikasta ja ahvenenkalastuksesta. Jake oli yksi harvoista yliopistokoulutuksen saaneista, joita Coffee Shopissa siedettiin. Siihen oli monta syytä: hän oli pidetty, paksunahkainen ja sävyisä, ja häneltä sai aina ilmaiseksi nopean lainopillisen vinkin, jos joku autonasentajista tai kuormurikuskeista oli pulassa. Hän ripusti takkinsa seinälle ja löysi paikan apulaissieriffi Marshall Pratherin pöydästä. Kaksi päivää sitten Ole Miss oli hävinnyt Georgialle kolmella touchdownilla, ja se oli kuuma puheenaihe. Purukumia poksautteleva

nenäkäs tyttö nimeltä Dell kaatoi Jakelle kahvia ja onnistui samalla tönäisemään tätä rehevällä takapuolellaan – sama peli kuutena aamuna viikossa. Muutaman minuutin kuluttua hän toi ruoan, jota Jake ei koskaan tilannut ääneen: vehnäpaahtoleipää, maissipuuroa ja mansikkahilloa, sen tavallisen. Kun Jake napautteli puuroon tabascoa, Prather sanoi: »Kuule Jake, tunsitko Seth Hubbardin?»

»En ole koskaan tavannut», Jake sanoi ja sai osakseen muutaman vilkaisun. »Olen kuullut nimen pari kertaa. Eikö hänellä ollut paikka Palmyran lähellä?»

»Sama mies.» Prather pureskeli makkaraa ja Jake joi kahvia.

Jake odotti ja sanoi sitten: »Puhuit Seth Hubbardista mennessä aikamuodossa, joten ei kai ole uskallettua olettaa, että hänelle on tapahtunut jotain pahaa.»

»Ai mitä minä puhuin?» Prather kysyi. Hänellä oli ärsyttävä tapa esittää äänekäs, merkitsevä kysymys aamiaisella ja pysyä sitten hiljaa. Hän tunsu tapauksen likaiset yksityiskohdat ja kalasteli aina kuullakseen, oliko kenellekään mitään lisättävää.

»Puhuit mennessä aikamuodossa. Kysyit ’tunsitko hänet’, et ’tunnetko hänet’, mikä olisi tietysti viitannut siihen, että hän on vielä elossa. Eikö niin?»

»Niin kai.»

»Mitä on tapahtunut?»

Chevroletin huollon autonasentaja Andy Furr sanoi kovalla äänellä: »Tappoi eilen itsensä. Löydettiin roikkumasta puussa.»

»Jätti viestinkin», Dell lisäsi pyyhkäistessään ohi kahvipannu kourassa. Kahvila oli ollut auki tunnin, joten hän epäilemättä tiesi Seth Hubbardin kuolemasta yhtä paljon kuin muut.

»No, mitä viestissä sanottiin?» Jake kysyi rauhallisesti.

»En voi kertoa, kullannuru», Dell sarkutti. »Se on minun ja Sethin välinen asia.»

»Et sinä tuntenut Sethiä», Prather sanoi.

Dell oli ikääntynyt heitukka, jolla oli kaupungin vikkelin kieli. Hän sanoi: »Rakastin Sethiä kerran tai ehkä kaksi. Ei aina voi muistaa.»

»Niitä on ollut niin monta», Prather sanoi.

»Niin, mutta sinä et ole koskaan päässyt lähellekään, ukkoseni», Dell sanoi.

»Sinulla ei todellakaan muisti pelaa», Prather letkautti vastaan ja sai palakseen muutamat naurut.

»Missä viesti oli?» Jake kysyi yrittäen saada keskustelun takaisin raiteilleen.

Prather työnsi räiskälelastin suuhunsa, pureskeli vähän aikaa ja vastasi: »Keittiön pöydällä. Se on nyt Ozziella ja hän tutkii sitä edelleen, mutta ei siinä paljon tutkimista ole. Ilmeisesti Hubbard kävi kirkossa, näytti olevan kun-

nossa, ajoi takaisin mailleen, otti keittiötikkaat ja köyden ja teki temppunsa. Eräs hänen työntekijänsä löysi hänet eilen kahden aikoihin keinumasta saateessa. Parhaat sunnuntaikampeet päällä.»

Mielenkiintoista, eriskummallista, traagista, mutta Jaken oli vaikea huolestua miehestä, jota hän ei ollut koskaan tavannut. Andy Furr kysyi: »Oliko hänellä varoja?»

»En tiedä», Prather sanoi. »Ozzie luullakseni tunsii Hubbardin, mutta ei ole paljon puhunut.»

Dell täytti heidän kahvikuppinsa ja jäi juttelemaan. Hän seisoi käsi lanteella ja sanoi: »En minä häntä tuntenut. Mutta serkkuni tuntee hänen ensimmäisen vaimonsa – hän oli naimisissa ainakin kaksi kertaa, ja ensimmäisen vaimon puheiden mukaan hänellä oli maata ja rahaa. Vaimo sanoi, että Seth pysyi hissukseen, säilytteli salaisuuksia eikä luottanut kehenkään. Lisäksi Seth oli kuulemma ilkeä paskiainen, mutta niinhän sitä aina sanotaan avioeron jälkeen.»

»Sinunhan se pitäisi tietää», Prather sanoi.

»Tiedänkin, ukkoseni. Tiedän paljon enemmän kuin sinä.»

»Onko testamenttia?» Jake kysyi. Testamenttien valvominen ei ollut hänen lempityötään, mutta suuri kuolinpesä tiesi yleensä sievoista palkkiota jollekulle kaupungissa. Työhön sisältyi pelkkää papereiden selailemista ja pari käyntiä tuomioistuimessa, ei mitään vaikeaa eikä kovin tylsää. Hän tiesi, että yhdeksään mennessä kaupungin asianajajat luikahtelisivat jo sinne tänne yrittäessään selvittää, kuka oli laatinut Seth Hubbardin testamentin.

»En tiedä vielä», Prather sanoi.

»Ei kai testamentit ole julkisia asiakirjoja, Jake?» kysyi kaupungin pohjoispuolella sijaitsevan kenkätehtaan sähkömies Bill West.

»Ei ennen kuin kuolet. Voit muuttaa testamenttiasi vielä viime hetkellä, joten sitä ei kannata julkistaa. Sitä paitsi sinua ei ehkä huvita ennen kuolemaasi kuuluttaa maailmalle, mitä testamentissa on. Kun niin sitten käy ja testamentti tulee valvottavaksi, se kirjataan tuomioistuimessa ja siitä tulee julkinen.» Puhuessaan Jake katseli ympärilleen ja laski ainakin kolme miestä, joille hän oli laatinut testamentin. Hän kirjoitti ne lyhyesti, nopeasti ja halvalla, ja se oli yleisesti tiedossa kaupungissa. Se piti yllä liiketoimintaa.

»Milloin testamentin valvominen alkaa?» Bill West kysyi.

»Siinä ei ole mitään aikarajaa. Tavallisesti vainajan puoliso tai lapset löytävät testamentin ja vievät sen asianajajalle. Suunnilleen kuukauden kuluttua hautajaisista he menevät oikeuteen ja aloittavat prosessin.»

»Entä jos testamenttia ei ole?»

»Se on asianajajan toiveuni», Jake sanoi ja naurahti. »Varsinaista sotkua. Jos herra Hubbard kuoli ilman testamenttia ja jätti jälkeensä pari entistä vaimoa ja ehkä joitain aikuisia lapsia, ties vaikka lastenlapsiakin, he luultavasti

tappelevat hänen omaisuudestaan viisi seuraavaa vuotta. Edellyttäen tietysti, että omaisuutta on.»

»On hänellä», Dell sanoi kahvilan vastakkaiselta puolelta tutka alati hälytystilassa. Jos yskäisi, Dell tiedusteli vointia. Jos aivasti, Dell kiikutti paperinenäliinan. Jos oli epätavallisen hiljainen, Dell alkoi udella kotielämästä ja työstä. Jos yritti kuiskata, Dell seisoi pöydän vieressä kaatamassa lisää kahvia kuppeihin riippumatta siitä, miten täysiä ne olivat ennestään. Häneltä ei jäänyt huomaamatta mitään, hän muisti kaiken eikä koskaan jättänyt huomauttamatta, jos joku pojista sanoi asioista eri tavalla kuin kolme vuotta sitten.

Prather pyöritti silmiään Jakelle kuin sanoakseen: »Hullu se on.» Mutta hän pysyi viisaasti vaiti. Sen sijaan hän söi räiskäleensä loppuun ja joutui lähemmään.

Jake ei jäänyt paljon jälkeen. Hän maksoi laskunsa kahtakymmentä vaille seitsemän ja poistui, halasi mennessään Delliä ja oli tukehtua tämän halvan hajuveden huuruihin. Itäinen taivas loisti oranssina aamunkoiton lähesytyessä. Eilinen sade oli tiessään, ilma kirkas ja viileä. Kuten aina, Jake suuntasi itään, pois päin toimistostaan, ja asteli ripeästi kuin olisi jo myöhässä tärkeästä tapaamisesta. Todellisuudessa hänellä ei ollut tänään tärkeitä tapaamisia, vaan vain pari ikävyvyksiin joutuneiden asiakkaiden käyntiä toimistossa.

Jake käveli aamulenkkinsä Clantonin keskusaukion ympäri, ohitti pankkeja, vakuutustoimistoja, kiinteistönvälittäjiä, kauppoja ja kahviloita, jotka olivat siististi rinnakkain ja kaikki näin aikaisin vielä kiinni. Talot olivat joi-tain harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta kaksikerroksisia punatiilirakennuksia, joiden takorautakaitein varustetut parvekkeet ulottuivat jalkakäytävien yläpuolelle. Jalkakäytävät muodostivat virheettömän neliön oikeustalon ja sen nurmikon ympäri. Clanton ei ollut varsinaisesti kukoistava kaupunki, mutta ei myöskään henkitorissaan, kuten kovin monet pikkukaupungit etelän maaseudulla. Vuoden 1980 väestönlaskennassa sen väkiluku oli ollut vähän yli 8 000, koko piirikunnan 24 000, ja seuraavasta odotettiin hiukan korkeampia lukemia. Autioita kivijalkakauppoja ei ollut, ei umpeen laudoitet-tuja ovia eikä ikkunoissa surullisina riippuvia »Vuokrattavana»-kylttejä. Jake oli kotoisin Karawaysta, 2 500 asukkaan pikkukaupungista, joka sijaitsi va-jaan kolmenkymmenen kilometrin päässä Clantonista länteen. Sen pääkatu oli rapistumassa, kun kauppiaita jäi eläkkeelle, kahviloita suljettiin ja asian-ajajat pakkailivat vähin erin kirjojaan ja muuttivat piirikunnan keskukseen. Heitä oli nyt Clantonin aukion ympärillä kaksikymmentäkuusi, joukko kas-voi ja kilpailu oli tasaiseen tahtiin kuristamassa itseään hengiltä. Montako vielä kestämmme, Jake mietti usein itsekseen.

Hän nautti astellessaan muiden asianajotoimistojen ohi ja katsellessaan niiden lukittuja ovia ja pimeitä vastaanottoja. Kyseessä oli eräänlainen kun-niakierros. Hän oli omahyväinen valmiudestaan käydä käsiksi päivään kil-

pailijoidensa vielä nukkuessa. Hän ohitti Harry Rex Vonnerin toimiston. Harry Rex oli hänen ehkä paras ystävänsä asianajajakunnassa ja soturi, joka harvoin saapui ennen yhdeksää. Silloin vastaanottohuone oli usein jo täynnä hermostuneita avioeroasiakkaita. Hän oli käynyt läpi useita vaimoja, kaoottinen kotielämä oli hänelle tuttua, ja siksi hän teki mielellään töitä iltamyöhälle. Jake ohitti inhotun Sullivanin toimiston, jossa majaili piirikunnan suurin lakimiesjoukko. Heitä oli viimeisimmän laskun mukaan yhdeksän, yhdeksän täydellistä kusipäätä, joita Jake koetti välttää, mutta lähinnä vain kateudesta. Sullivanilla olivat pankit ja vakuutusyhtiöt, ja toimiston lakimiehet ansaitsivat enemmän kuin kukaan muista. Jake käveli ohi vaikeuksissa olevan ja riippulukolla suljetun toimiston, joka kuului hänen vanhalle kaverilleen nimeltä Mack Stafford. Mackia ei ollut kuulunut eikä näkynyt kahdeksaan kuukauteen sen jälkeen, kun hän oli ilmeisesti paennut keskellä yötä mukanaan asiakkailleen kuuluvia rahoja. Hänen vaimonsa ja kaksi tyttäntään odottivat edelleen, samoin syytteeseenpano. Jake toivoi salaa, että Mack oli jollain hiekkarannalla, siemaili rommia eikä koskaan palaisi. Mack oli ollut onneton mies onnettomassa avioliitossa. »Pane vain tosua toisen eteen, Mack», Jake sanoi joka aamu ja hipaisi riippulukkoa hidastamatta vauhtiaan.

Hän ohitti *Ford County Timesin* toimituksen, Tea Shoppen, joka parhailaan heräili eloon, miesten vaateliikkeen, jonka alennusmyynneistä hän osti pukunsa, mustan omistajan pitämän kahvilan nimeltä Claude's, jossa hän söi joka perjantai kaupungin muiden valkoisten liberaalien kanssa, antiikkiliikkeen, jonka roistomaisen omistajan Jake oli haastanut oikeuteen kaksi kertaa, pankin, jossa edelleen oli hänen talonsa toinen asuntolaina ja joka oli kiinni samassa oikeusjutussa kuin hän, sekä piirikunnan toimistotalon, jossa uusi piirisyyttäjä työskenteli ollessaan kaupungissa. Entinen piirisyyttäjä Rufus Buckley oli poissa, sillä äänestäjät olivat viime vuonna karkottaneet hänet ja hän oli jäänyt pysyvästi eläkkeelle tuosta vaaliin perustuvasta virasta – tai niin Jake ja moni muu ainakin toivoi. Hän ja Buckley olivat olleet vähällä kuristaa toisensa Haileyn oikeudenkäynnin aikana, ja viha oli edelleen kiivasta. Nyt tuo entinen piirisyyttäjä vaikutti kotikaupungissaan Smithfieldissä Polkin piirikunnassa, missä hän nuoli haavojaan ja yritti kaapia kokoon elantonsa pääkadulla, joka oli tupaten täynnä asianajotoimistoja.

Kierroksen päätteeksi Jake avasi oman toimistonsa ulko-oven. Tuota toimistotilaa pidettiin yleisesti kaupungin hienoimpana. Rakennuksen, kuten monet muutkin aukion ympärillä, oli sata vuotta sitten rakennuttanut Willbanksin suku, ja melkein yhtä kauan oli joku Willbanks pitänyt siellä lakipraktiikkaa. Ketju oli päättynyt Lucieniin, joka oli viimeinen ja epäilemättä kaikkein hulluin Willbanks ja kaiken lisäksi asianajajakunnasta erotettu. Hän oli vähän ennen erottamistaan palkannut Jaken, oikeustieteellisestä valmistuneen, täynnä ihanteita olevan keltanokan. Lucien oli halunnut turmella Ja-

ken, mutta ennen kuin hän oli ehtinyt, osavaltion asianajajayhdistys oli riisittänyt hänen lupansa viimeisen kerran. Kun Lucien oli poistunut kuvasta eikä muita Willbankseja ollut näköpiirissä, Jake oli perinyt käyttöönsä suurenmoisen toimistohuoneiston. Hän käytti vain viittä kymmenestä saatavilla olevasta huoneesta. Alakerrassa oli laaja vastaanottotila, missä nykyinen sihteeri teki töitään ja otti vastaan asiakkaita. Jake vietti päivänsä vastaanoton yläpuolella toisen kerroksen upeassa, yhdeksän metriä kanttiinsa olevassa huoneessa edessään jyhkeä tammipöytä, jota olivat käyttäneet Lucien sekä hänen isänsä ja isoisänsä. Ollessaan ikävystynyt, kuten usein, Jake asteli lasiselle pariovelle, avasi sen ja astui parvekkeelle, jolta avautui hieno näköala oikeustalolle ja aukiolle.

Hän istuutui aikataulun mukaisesti seitsemältä pöytänsä ääreen ja joi kahvia. Hän vilkaisi tulevaa työpäiväänsä kalenterista ja myönsi itselleen, että se ei vaikuttanut lupaavalta eikä tuottoisalta.

3

NYKYINEN SIHTEERI oli 31-vuotias neljän lapsen äiti, kutsumanimeltään Roxy, jonka Jake oli palkannut vain siksi, että ei ollut löytänyt ketään sopivampaakaan. Työsuhteen alkaessa viisi kuukautta aikaisemmin Jake oli ollut epätoivoinen ja Roxy vapaa aloittamaan. Plussaa oli, että Roxy ilmaantui töihin joka aamu puoli yhdeksältä tai muutama minuutti sen jälkeen ja teki jossain määrin kelvollista työtä, kun hän vastaili puhelimeen, otti vastaan asiakkaita, hääti rupusakin pois, kirjoitti koneella, arkistoi ja piti työmaansa kutakuinkin järjestyksessä. Kirjanpidon miinuspuolella painoi raskaana se, että työ ei paljon kiinnostanut Roxya, vaan hän piti sitä vain tilapäisenä, kunnes eteen tulisi jotain parempaa, että hän kävi tupakalla takakuistilla ja lemusi sen mukaisesti, jäkätti palkkansa pienuudesta, laukoi epämääräisiä mutta merkitseviä huomautuksia, joiden mukaan kaikki asianajajat olivat hänen mielestään rikkaita, ja että hän oli kaiken kaikkiaan epämiellyttävä henkilö pidettäväksi lähettyvillä. Roxy oli kotoisin Indianasta, oli joutunut muuttamaan etelään sotilasavioliiton myötä, ja kuten monilla pohjoisesta tulleilla, ympäröivä kulttuuri kävi hänen hermoilleen. Hän oli saanut ylivertaisen kasvatuksen, mutta asui nyt takapajuisella seudulla. Jake ei ollut koskaan kysynyt, mutta epäili, että Roxyn avioliitto oli kaukana tyydyttävästä. Roxyn aviomies oli menettänyt työpaikkansa tehtävien laiminlyömisen vuoksi. Roxy oli

» Vaikuttava,
voitokas,
kunnianhimoinen.»

– THE WASHINGTON POST

Rikas liikemies Seth Hubbard löytyy tiluksiltaan plataanipuuhun hirttäytyneenä. Hän yllättää koko Clantonin pikkukaupungin jättämällä suunnattoman omaisuuden mustalle taloudenhoitajalleen. Seuraa kiivas perintöriita, jota käydään niin oikeussalissa kuin sen ulkopuolella. Puolustaessaan Sethin viimeistä tahtoa asianajaja Jake Brigance joutuu sukeltamaan syvälle kotikaupunkinsa synkkään ja vaaralliseen menneisyyteen.

www.wsoy.fi 84.2 978-951-0-40552-9